

Sygn. akt I C 221/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Lidia Grzelak

Protokolant st. sekr. sąd. Jolanta Dziński

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2017 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa K. B.

przeciwko Ł. P.

z udziałem interwenienta ubocznego Towarzystwa (...) w W.

o zapłatę 4200,00 zł

I powództwo oddala;

II zasądza od powoda K. B. na rzecz pozwanego Ł. P. kwotę 917,00 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III zasądza od powoda K. B. na rzecz interwenienta ubocznego Towarzystwa (...) w W. kwotę 1055,74 zł (jeden tysiąc pięćdziesiąt pięć złotych siedemdziesiąt cztery grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 917,00 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 221/17

UZASADNIENIE

Powód K. B. wniósł o zasądzenie od pozwanego Ł. P. kwoty 4200,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 14 października 2016 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany Ł. P. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Towarzystwo (...) w W. zgłosiło udział w sprawie w charakterze interwenienta ubocznego po stronie pozwanego Ł. P., wnosząc jednocześnie o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 lipca 2016 r. w W. gmina G. Ośrodek doszło do zdarzenia drogowego. K. B., kierujący samochodem osobowym marki S. (...) nr rej. (...), uderzył w psa, który wbiegł na drogę (bezsporne).

Samochód marki S. (...) nr rej. (...) stanowi własność S. B., ojca K. B.. K. B. korzystał z samochodu na podstawie umowy użyczenia z dnia 25 lipca 2010 r. Wykorzystuje go w celu dojazdu do pracy (bezsporne).

S. B. jest właścicielem trzech samochodów. Jeden pozostaje w dyspozycji K. B., zaś z pozostałych korzysta S. B. i jego żona (bezsporne).

Pies, w który uderzył samochód kierowany przez K. B. stanowi własność Ł. P.. Pies, wykorzystywany jest w gospodarstwie rolnym (...) jako pies stróżujący i pasterski (zeznania świadków T. P. k. 149, W. P. k. 149 – 149 v,).

W związku z tym zdarzeniem Ł. P. został ukarany mandatem karnym za wykroczenie z art. 77 kw – niezachowanie należytej ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia (bezsporne).

Ł. P. objęty był w dacie zdarzenia ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych oraz obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego przez Towarzystwo (...) w W. (bezsporne).

Zgłoszenia szkody dokonał w dniu 15 lipca 2016 r. telefonicznie S. B.. Był informowany o możliwości skorzystania z najmu pojazdu zastępczego w jednej z firm partnerskich ubezpieczyciela P. lub (...), jak też o pokryciu kosztów pojazdu zastępczego z OC sprawcy szkody. S. B. poinformował, że syn K. B. dysponuje innym samochodem (nagranie - płyta k. 146, protokół odtworzenia nagrania k. 149 v).

Informację o zasadach przyznania odszkodowania oraz zwrotu kosztów pojazdu zastępczego S. B. otrzymał na piśmie (bezsporne).

S. B. nie skorzystał z oferty najmu pojazdu zastępczego (bezsporne).

Uszkodzenia samochodu osobowego marki S. (...) nr rej. (...) ustalone przez rzeczoznawcę (...) uzasadniały rozliczenie szkody w pojeździe jako szkody całkowitej. Towarzystwo (...) w W. ustalił wartość pojazdu na dzień 13 lipca 2016 r., przed zdarzeniem drogowym, na kwotę 1900,00 zł, zaś wartość pozostałości na kwotę 500,00 zł. Koszt naprawy pojazdu ustalono natomiast na kwotę 3117,00 zł (bezsporne).

K. B. zlecił naprawę samochodu koledze G. K.. Naprawa została dokonana częściami używanymi nabytymi częściowo przez K. B., a częściowo przez G. K.. G. K. wystawił w dniu 2 września 2016 r. rachunek za naprawę samochodu na kwotę 1800,00 zł, obejmującą również koszt zakupu części przez G. K.. K. B. wskazał, że za zakupione przez siebie części używane służące do naprawy samochodu, zapłacił 400,00 zł (rachunek k. 32, zeznania świadka G. K. k. 148 v - 149).

K. B. wezwał Ł. P. pismem z dnia 3 października 2016 r. do zwrotu kosztów naprawy samochodu w wysokości 1800,00 zł (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dowodów, a w szczególności akt szkody oraz dokumentów, w tym zaświadczenia (k. 30), umowy użyczenia samochodu (k. 31), rachunku (k. 32), wezwania z dnia 3.10.16 r. wraz z dowodem doręczenia (k. 43, 44), mandatu karnego (k. 67), informacji z dnia 18.07.2016 r. (k. 130 – 131), odpowiedzi Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego (k. 141 – 145), nagrania (płyta k. 146, protokołu odtworzenia nagrania k. 149 v), zeznań świadków A. N. (k. 148 v), J. C. (k. 148 v), T. P. (k. 149), W. P. (k. 149 – 149 v) i pozwanego Ł. P. (k. 162 – 163) oraz częściowo zeznań świadków G. K. (k. 148 v – 149) i S. B. (k. 159 – 160) oraz powoda K. B. (k. 160 – 162).

W niniejszej sprawie spór dotyczył zarówno legitymacji czynnej powoda K. B., zakresu odpowiedzialności ubezpieczeniowej pozwanego Ł. P., jak też wysokości szkody.

W ocenie Sądu, zeznania świadków A. N., J. C. oraz G. K. oraz powoda K. B. mają znaczenie w zakresie ustalenia zakresu uszkodzeń pojazdu marki S. (...) nr rej. (...). Zeznania świadków T. P., W. P. oraz pozwanego Ł. P. mają znaczenie dla ustalenia roli jaką pełni w gospodarstwie rolnym pozwanego pies, a tym samym dla ustalenia ewentualnego zakresu odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

Wskazać należy, że – jak wskazano powyżej – zakład ubezpieczeń w toku postępowania likwidacyjnego dokonał rozliczenia szkody marki S. (...) nr rej. (...) jako szkody całkowitej. Powód K. B. nie wykazał, aby zakres uszkodzeń w pojeździe był inny niż ustalony przez zakład ubezpieczeń, jak też że okoliczności zdarzenia uzasadniały przyjęcie, że likwidacja szkody powinna nastąpić w inny sposób niż przy przyjęciu szkody całkowitej. Powód K. B. nie wykazał również jaki był rzeczywisty koszt pojazdu w związku ze zdarzeniem z dnia 13 lipca 2016 r., w szczególności czy jego wysokość była uzasadniona przy uwzględnieniu ustalonych uszkodzeń. Powód, jak twierdzi, nabył części używane, które zostały wykorzystane do naprawy samochodu za kwotę 400,00 zł, zaś jego kolega naprawił samochód, używając dodatkowo części używanych, które sam nabył. Koszt naprawy samochodu i części nabytych przez siebie określił na kwotę 1800,00 zł.

W ocenie Sądu, nie zasługują na wiarę zeznania powoda K. B. oraz świadka M. B. co do zawarcia przez nich umowy najmu pojazdu zastępczego. W ocenie Sądu, przedstawiona przez powoda K. B. umowa (k. 42) została sporządzona na potrzeby niniejszego procesu, a powód, nawet jeżeli korzystał z pojazdu, stanowiącego własność świadka M. B., to nieodpłatnie lub za kwotę znacznie niższą. Z zarejestrowanej rozmowy S. B. zgłaszającego szkodę, w kilka dni po zdarzeniu, wynika wprost, że K. B. dysponował innym samochodem. Stąd też, Sąd nie dał wiary zeznaniom S. B., że powód dysponował nieodpłatnie innym samochodem tylko w dniu zgłoszenia szkody. Wskazać należy, że powód K. B., jak również świadek M. B., nie potrafili sprecyzować w jakim konkretnie dniu nastąpiło przekazanie samochodu i jego zwrot, co wpływa na koszt najmu. Powód nie wykazał również, że wskazana w tej umowie stawka dobowo najmu pojazdu zastępczego jest uzasadniona przy danym roczniku i stanie pojazdu. Trudno zrozumieć przyczynę najmu pojazdu w okresie trzech tygodni za kwotę przewyższającą miesięczne dochody powoda, przy możliwości najmu pojazdu bezgotówkowo przy uwzględnieniu nadto nowszego rocznika pojazdu w danej klasie. Zauważyć również należy, że przedprocesowe wezwanie kierowane przez powoda do pozwanego Ł. P. dotyczy tylko kosztów naprawy wynikających z rachunku wystawionego przez G. K.. Trudno uznać, aby powód na tym etapie ugodowo rezygnował z roszczeń w kwocie dwukrotnie przewyższającej żądane w tym wezwaniu odszkodowanie.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, roszczenie powoda K. B. nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Sąd podziela pogląd wyrażony przez interwenienta ubocznego Towarzystwo (...) w W., że powodowi K. B. nie przysługuje legitymacja czynna w niniejszym procesie, a zatem powództwo – co do zasady – podlega oddaleniu.

Bezspornym jest w niniejszej sprawie, że samochód osobowy marki S. (...) nr rej. (...), który doznał uszkodzeń podczas zdarzenia z dnia 13 lipca 2016 r. stanowił własność ojca powoda S. B., zaś powód K. B. korzystał z samochodu wyłącznie na podstawie umowy użyczenia z 2010 r. S. B. zgłosił roszczenie odszkodowawcze do zakładu ubezpieczeń i był stroną postępowania likwidacyjnego. W ocenie zatem Sądu, legitymacja czynna w niniejszej sprawie przysługiwała zatem S. B..

Tym niemniej wskazać należy, że powództwo podlega oddaleniu również z przyczyn wskazywanych już powyżej przez Sąd w zakresie wysokości szkody, jak też jej rozmiaru. W sprawie nie zostało wykazane, że nie zachodzą okoliczności uzasadniające inny sposób likwidacji szkody niż przy przyjętym przez zakład ubezpieczeń sposobie polegającym na szkodzie całkowitej; nie wykazano, że zgłoszone przez powoda koszty naprawy samochodu wraz z zakupem części były ekonomicznie uzasadnione, jak też jaka była ich rzeczywista wysokość, przy uwzględnieniu, że powód nie dysponuje dowodami nabycia części służących do naprawy pojazdu. Brak jest również podstaw do uwzględnienia roszczeń w zakresie wysokości kosztów najmu pojazdu zastępczego, w szczególności przy uwzględnieniu wątpliwości co do zawarcia tej umowy. Wskazać należy, że w uchwale z dnia 22 listopada 2013 r. wydanej w sprawie III CZP 76/13, Sąd Najwyższy wskazał, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w okresie niezbędnym do nabycia innego pojazdu mechanicznego, jeżeli odszkodowanie ustalone zostało w wysokości odpowiadającej różnicy

pomiędzy wartością pojazdu mechanicznego sprzed zdarzenia powodującego szkodę, a wartością pojazdu w stanie uszkodzonym, którego naprawa okazała się niemożliwa lub nieopłacalna (tzw. szkoda całkowita).

Należy jednak zwrócić uwagę, że wbrew twierdzeniom interwenienta ubocznego, zdarzenie z dnia 13 lipca 2016 r., jest objęte ochroną ubezpieczeniową w związku z posiadaniem w dacie zdarzenia przez pozwanego Ł. P. ubezpieczenia obowiązkowego budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych oraz odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego. Sąd ustalił, że pies pozwanego Ł. P. w jego gospodarstwie rolnym pełnił funkcje psa stróżującego i pasterskiego, a zatem był wykorzystywany użytkowo w tym gospodarstwie. W uchwale z dnia 20 czerwca 2017 r. w składzie 7 sędziów Sądu Najwyższego w sprawie III CZP 114/16 podkreślono, że przepis art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ma zastosowanie do szkód wyrządzonych przez psa wykorzystywanego przez rolnika użytkowo w gospodarstwie rolnym. Oczywistym jest jednak, że okoliczność powyższa, nie ma istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy zarówno co do zasady, jak i wysokości.

Mając powyższe uwagi na względzie, Sąd oddalił powództwo w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł stosownie do art. 98 kpc, obciążając nimi, stosownie do wyniku procesu, powoda K. B. w całości.

Sąd zasądził zatem od powoda K. B. na rzecz pozwanego Ł. P. kwotę 917,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, w tym opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił stosownie do przepisów § 2 pkt 3) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Odrębną kwestią jest orzeczenie o zwrocie kosztów na rzecz interwenienta ubocznego Towarzystwa (...) w W..

Zgodnie z art. 107 kpc, interwenient uboczny, do którego nie mają zastosowania przepisy o współuczestnictwie jednolitym, nie zwraca kosztów przeciwnikowi strony, do której przystąpił. Sąd może jednak przyznać od interwenienta na rzecz wygrywającego sprawę przeciwnika strony, do której interwenient przystąpił, zwrot kosztów wywołanych samoistnymi czynnościami procesowymi interwenienta. Sąd może także przyznać interwenientowi koszty interwencji od przeciwnika obowiązującego do zwrotu kosztów. Przepis ten nie obliguje zatem do zasądzenia kosztów w każdym przypadku, w którym istnieją podstawy do obciążenia kosztami przeciwnika. W takiej sytuacji zasadne jest odwołanie się przez sąd do ogólniejszych kryteriów w postaci potrzeby rzeczywistej obrony interesów interwenienta ubocznego w określonych okolicznościach rozpoznawanej sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z dnia 23 lutego 2012 r. w sprawie V CZ 141/1, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie I ACa 555/16, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 13 maja 2015 r. w sprawie I ACa 280/15, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 24 lutego 2015 r. w sprawie I ACa 1716/14). Przyznanie zatem interwenientowi kosztów interwencji dopuszczalne jest tylko od przeciwnika strony, do której interwenient przystąpił, i tylko wtedy, gdy jest to uzasadnione wynikiem sprawy. A nawet wtedy, gdy przesłanki te zachodzą, zasądzenie tych kosztów możliwe jest w drodze wyjątku i zależy od oceny, czy jego wstąpienie do procesu połączone było z rzeczywistą potrzebą obrony jego interesów.

W niniejszej sprawie powód K. B. żądał zasądzenia od pozwanego Ł. P. odszkodowania. Oczywistym jest, że w razie uwzględnienia powództwa to ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej pozwanego powinien spełnić świadczenie na rzecz powoda. Wprawdzie główny ciężar obrony spoczywał na pozwanym, niemniej jednak nie można uznać, że przystąpienie interwenienta ubocznego do sprawy i ochrona swojego interesu było zbędne. Zdaniem zatem Sądu, interwenientowi ubocznemu przysługuje zwrot kosztów procesu. Na koszty te składają się koszty zastępstwa procesowego z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 917,00 zł ustalone stosownie do przepisów § 2 pkt 3) Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz koszty dojazdu pełnomocnika interwenienta ubocznego na rozprawę w dniu 14 listopada 2017 r. jednakże na trasie P. – C. – P. a nie T. – C. – T. przy uwzględnieniu miejsca siedziby kancelarii pełnomocnika

interwenta ubocznego tj. na trasie 83 km (x 2) przy przyjęciu stawki 0,8358 zł (§ 2 pkt 1 lit. b) rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy).